

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

По милости Божјој и жељи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ ДА ЈЕ
НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И
ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О регрутовању стојеће војске.

ОПШТА ОПРЕДЕЛЕЊА.

Стојећа војска састоји се:

- а., Из војника који под барјаком служе.
- б., Из војника који се по наређењу министра војеног привремено на одпусту налазе.

Регрутовање стојеће војске биће на три начина, и то: 1. позивом, 2. својевољним уписом и 3. уписом на ново.

I. Регрутовање позивом.

Члан 1.

Регрутовање позивом вршиће регрутне комисије, које ће у исто време и народну војску регрутовати. Регрутовање биће само једанпут

преко године, а време кад ће се регрутовање извршити опредељуће министар војени како за најбоље наће.

Члан 2.

Регрутне комисије састављају се из војених лица и управних чиновника, споразумљеним војеног министра и министра унутрашњих дела; свакој се комисији додаје по један лекар.

Члан 3.

Број потребних регрута за стојећу војску за годину, за коју се регрутује, поделиће се на окружија, срезове и поједине општине а сразмерно величини ових.

Ко ће и како ће ову поделу вршити министар ће војени наредити.

Члан 4.

Регрутовање вршиће се коцком, но ова опредељује само ред, по коме ће се регрути у војску на службу позивати. На сваком, који је коцку вукао, стоји обвеза војничке службе, и престаје тек онда, кад прва регрутна комисија, која сљедује, назначи нове регруте, а додашање запише у народну војску.

Члан 5.

На вучење коцке позивају се сви они младићи, који су у прошлој години навршили 20 година живота.

Члан 6.

Они младићи, који се налазе у једном од следећих случајева, ослобођавају се сасвим службе у стојећој војсци, па дакле и вучења коцке.

а., који се нађе по прегледу лекарском, да је према постојећим прописима за лекаре телесно неспособан за војену службу.

б., који је једини ранитељ немоћних родитеља или предака, нејаке деце или сирочади, било своје или својих сродника.

За немоћне узимају се старци преко 60 година старости, а и млади, кад се лекарским прегледом нађе, да су неспособни за рад, и деца испод 18 година.

Гди има више синова или потомака, на којима лежи подједнака дужност издржавања предака, а који су у стању и у прилици да терете издржања поднети могу, макар да су оделити, онда се онај, који се на службу позива, неће сматрати као једини ранитељ.

в., ако у једној кући (задруги) буде у једно исто време, два или више младића, који по закону треба коцку да вуку, онда се ослобођава првенствено онај, који је или јединац у оца, па му је отац одслужио рок у стојећој војсци, или има још једног живог брата, који је обвезност војничку испунио; затим се ослобођавају

браћа или задругари, који су старији, а узима се најмлађи, ако је за службу способан; или се на последку остави задруги, да она сама изабере, кога ће од задругара у војску да да.

г., онај кога је брат, кад се он регрутира, у служби под барјаком, без призрења на то, кад ће се овај исписати. Остали пак задругари ослобођавају се само онда, ако задругар који је под барјаком не изслужује тада, кад се они на службу позивају, већ доцније, те да тако никад два брата или задругара из једне куће једновремено под барјаком не буду.

Но ово се не узима у рачун, ако брат или задругар служи својевољно у жандарима за плаћу или у стојећој војсци по другом или ком вишем року, или се по испису опет у војску поврати, ради унапређења, или је на последку официр у војсци.

д., ако су само два брата у кући, или је отац и син, очув и пасторак, стриц и синовац или у опште два за рад способна задругара, па је један одслужио рок у стојећој војсци, други се ослобођава.

Ово вреди и онда, кад има више од двојице задругара, али су они испод 18 година, или су и навршили године, али су неразвијени и за рад неспособни.

е., ако су од три брата, или од два брата

и оца, двојица одслужили у војсци, онда се трећи ослобођава; кад је у кући пет или шест за рад способних задругара, на су тројица одслужили, онда се остали ослобођавају; исто тако кад је седам или осам задругара, међу којима су четворица одслужили.

ж., посинак, ако поочим нема рођених потомака, ослободиће се онда, кад је једини ранитељ. Исто тако и зет, кога је немоћан старац код себе у кућу узео.

З., ако је један брат у војсци погинуо, или у служби војничкој осаватио, и за рад неспособан постао, онда се два за њиме следујућа брата, од обвезаности војничке ослобођавају, и ова тек на трећег пада. У том случају, ослобођава се и цела задруга за три године дана, од дана, кад је задругар у војсци умро, или као неспособан исписат.

И самци (саморани) т. ј. они младићи којима су помрли, отац, мати, браћа, сестре и сво друго сродство што је било у задружној њиховој кући.

Члан 7.

Јединци и првенци, који не подпадају ни под једну тачку члана 6. вуку коцку, као и остали младићи, но служе место три, само једну годину, или ако који испит поднареднички

по постојећим прописима положи, он служи месеци.

Члан 8.

Јединац је једини син у оца, који више браће или имао није, или је имао, па су помрли, без да у задруги има живих и за рад способних (мушких) потомака.

Првенац је најстарији син, који је или заиста и прво рођен, или коме су старија браћа помрла.

Као првенац или јединац, сматра се и синовац у задруги са стрицом и насторак у задруги са очуом, кад је случај такав, како је у предходећим двома тачкама објашњено.

Јединци и првенци, који поред оца имају у задруги још и стрица или братучеда за рад способног, немају право на олакшицу члана 7. већ морају служити три године.

Члан 9.

Од обвезаности служења у стојећој војсци сасвим су слободни па с тога и на регрутовање не излазе:

а., Питомци војне школе, који се, док су у школи, сматрају да су војници.

б., Свештеници.

в., Државни званичници, под којима се разуму само они, који су под указом.

г., Учитељи.

д., Ученици виших и нижих завода за науке и хуможества.

Члан 10.

Начин самог регрутовања биће као што следује :

Комисија ће скупити све младиће, који су према члану 5-ом у 21-ој години живота, пак ће онда уписати у нарочити, министром војеним прописани списак, из протокола крштајемих, сва имена редом, затим ће најпре прибележити оне, који су помрли, па ће онда на основу прегледа дотичног лекара и обавештења прибављених од сродника, комисија војених и полицајских старешина и кметова, одвојити све оне, који се са узрока у шестом члану овог закона побројаних ослобођавају службе, пак ће их онда, прибележити, у дотичној рубрици, а оне, који остану, и који немају законог узрока за ослобођење, позваће да вуку коцку.

Чл. 11.

При вучењу коцке председник комисије, изброји јавно пред свима, по текућем броју и измеша толико нумера, (коцке) на једнаким хартијицама написаних и подједнако у четворо превијених, колико има младића за вучење коцке,

па онда позива младиће, да сваки поредом по једну хартијицу извуче.

Чл. 12.

За оног младића, који на регрутовање није дошао, вуче коцку најближи сродник његов, а ако и овога нема онда дотични кмет.

Чл. 13.

Председник узме затим списак, и позива по реду младиће, који су коцку вукли, и сваком, поред имена запише и број коцке, који је извукао; а на свршетку овога прочита још једном гласно списак, како би сваки младић добро чути и разумети могао, који је број коцке извукао, па онда заказује, који ће од њих на први позив власти ићи у војску, по реду извучених бројева (коцке).

Чл. 14.

Коме ће регрутне комисије спискове регрута предавати, који ће регруте и како на службу позивати и по доласку у команду, у разне родове оружја и војених струка одређивати, прописиваће министар војени.

Чл. 15.

Служба у стојећој војсци почиње се рачунати, не од дана уписа комисијом, него од дана, кад регрут дејствително у војску ступи и у дневник уписан буде.

Чл. 16.

Војници, осим јединаца и првенца (члан 7) исписиваће се и кућама коначно одпуштати, по одслуженом трогодишњем року.

II-го. Регрутовање својевољним уписом.

А. Својевољно ступање у војску оних, који пису по закону обвезани да у стојећој војсци служе.

Члан 17.

Ко би желео ступити својевољно у војску треба да испуни следеће услове:

- а. Да није млађи од 20 нити старији од 30 година.
- б. Да није ожењен нити удовац са децом.
- в. Да има сведочанство своје општине о владању свом.
- г. Да има сва својства, која се изискују за онај род војске или војену струку, у коју ступити жели.

Члан 18.

Непунољетни морају поред свега, у предходећем члану изложеног, имати још и дозвољење својих родитеља или старатеља, да се у војску уписати могу.

Б. Својевољно ступање у војску оних, којима се по закону своди рок службе на једну годину или 8 месеци.

Члан 19.

Онај младић, који зна читати и писати и четири вида рачунања, може ступити у војску са скраћеним роком на годину дана, ако пристане на ове услове:

а. да не прима за време службе никакву плату; и

б. да плаћа трошак свог издржања, у шта спада рана, одело, обућа и друге принадлежности, осим оружја и оружног прибора, а код коњаника још осим коња и коњског прибора.

Члан 20.

Исто тако примаће се у војску на једногодишњу службу, ученици виших школа, који су најмање, гимназијалне разреде са добрим успехом изучили, као и они, који су велику школу свршили, но издржање њихово биће о трошку државном и примаће плату као и други војници.

Члан 21.

Како они својевољци, који издржање плаћају, тако и они, који из виших школа у војску долазећи о правитељственом се трошку државају, могу ступити у војску после навршене 18 године живота.

Члан 22.

И једнима и другима својевољцима (члан 18. и 19.) који би испит подвареднички по

постојећем програму, са добрим успјехом положили, сратиће се служба до на 8 месеци.

Члан 23.

Обвеза службе у народној војсци важи за оне својевољце, који издржање плаћају, као и за остале војнике, а они, који су из виших школа у војску ступили, на би по одслужењу хтели да продуже школе, биће за време школовања ослобођени од службе у народној војсци.

Члан 24.

Од дана, кад се војска постави у ратно стање, прелази издржање својевољаца, које држави плаћају, на терет државе, — и они почињу примати плату као и остали војници.

Члан 25.

Својевољно ступање у војску, како оних, који по закону нису обвезани да служе у војски, тако и оних, којима се своди рок службе на годину дана, бива само једанпут у години и то о регрутацији.

Члан 26.

Ближа опредељења за примање једногодишњих својевољаца у војску, на њихово снабдевање, за њихове службене одношаје, прописане ће књаз указом на предлог војеног министра.

III-ће Уписивање наново у војску.

Члан 27.

Војници, који одслуже рок службе у стојећој војсци, могу се уписати наново, те да службу продуже.

Члан 28.

Онај војник, који ислужује на жели да се наново у војску упише, дужан је да се пријави најмање на месец дана пред испис или регрутацију, своме командиру који ће га протоколарно преслушати и овај протокол, заједно са својим мњењем: да ли војника треба и даље у војсци задржати или не, послати надлежним путем старешини, који о упису решава.

Члан 29.

Онај пак, који је рок службе у стојећој војсци одслужио и исписао се, на жели на ново у војску ступити, дужан је поднети дотичном старешени, који о упису решава, сведочанство о владању и занимању свом, као и о том да није жењен и да нема деце.

Члан 30.

Ко се наново у војску упише, дужан је служити годину дана, или до прве идуће регрутације.

Члан 31.

Наново уписивање биће редовно у време регрутације, а само по нарочитој потреби у друго време преко године.

Члан 32.

Наново уписани, има право на ношење знака, који се даје ономе, који служи више од једног рока, а тако исто и на повишицу плате по роковима.

Члан 33.

Законом овим укида се:

- 1-во. Закон о регрутовању стојеће војске од 16. Марта 1862. год. В * 332. и С * 400
 2-го. Додатак закону о регрутовању стојеће војске од 21. Октобра 1871. год.
 23. Октобра 1872. године у Крагујевцу.

(М. П.)

М. М. ОБРЕНОВИЋ.

*Видно и ставно државно печат
 чувар државног печата*

*Министар правде,
 С. Вељковић.*

*Председник министарског савета,
 Министар војени
 генерал,*

М. П. Влазнавац.

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа
 КЊАЗ СРПСКИ.

Проглашавамо и објављујемо свима и свакоме, да је
 НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, и да смо ми потврдили и
 потврђујемо

ЗАКОН

О женидби официра и војника.

I. Официра.

Чл. 1.

Сваки официр, који жели да ступи у брак, мора да има за ово одобрење министра војеног,

Чл. 2.

При тражењу одобрења за ступање у брак, мора се да докаже особа, са којом официр жели у брак да ступи.

Чл. 3.

Кад год би према околностима времена, због ступања официра у брак, служба војена или морална снага војске трпила, министар војени може ступање у брак да забрани.

Чл. 4.

Подпоруцима и поручицима неће се у опште одобрити ступање у брак, да би као млади